

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

20.09.2022. Nr. 30.1/8.7/95733

Uz 16.08.2022. Nr. b/n

SIA "X Group"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "X Group", reģistrācijas Nr. 40103174598 (turpmāk – Iesniedzējs), 2022.gada 16.augusta iesniegumu par uzziņas sniegšanu par Latvijas Republikas "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma" normu piemērošanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs, reģ.nr...., juridiskā adrese: A 14, Rīga, saskaņā ar Latvijas Republikas Administratīvā procesa likuma 98.panta pirmo daļu lūdz Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk tekstā – "VID") sniegt uzziņu par Latvijas Republikas "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma" (turpmāk tekstā – "Gada pārskatu likums") normu piemērošanu, ņemot vērā turpmāk šajā iesniegumā (turpmāk tekstā – "Iesniegums") aprakstīto situāciju.

1. SITUĀCIJAS APRAKSTS

Iesniedzējam ir divas pilnībā piederošas meitas sabiedrības, viena no tām ir reģistrēta Latvijas Republikā un otra – Kenijā. Iesniedzējs pēc savas būtības ir holdinga uzņēmums, tā īpašumā ir ieguldījumi meitas sabiedrībā, nekādu citu saimniecisko darbību Iesniedzējs neveic. Savukārt Iesniedzēja mātes sabiedrība ir S Ltd (turpmāk – "Mātes sabiedrība"), kurai pieder 80% daļas no Iesniedzēja daļām. Mātes sabiedrība ir reģistrēta Singapūrā un tās akcijas kotējās Singapūras biržā. Mazākumakcionāru uzņēmumam N Limited pieder 20% Iesniedzēja daļu un tas ir reģistrēts Kipras Republikā.

Iesniedzējs sagatavo atsevišķo gada pārskatu pamatojoties uz Gada pārskatu likuma normām. Konsolidēto gada pārskatu sagatavo Mātes sabiedrība un tas ir publiski pieejams tās mājaslapā. Mātes sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar Starptautisko finanšu pārskatu standartiem.

Nemot vērā augstākminēto, Iesniedzējs vēlas apstiprināt savu izpratni par Gada pārskatu likuma normu piemērošanu attiecībā uz Iesniedzēja konsolidētā gada pārskata sagatavošanu.

2. JURIDISKIE APSVĒRUMI UN PAMATOJUMS

2.1 Gada pārskatu likuma piemērošana konsolidētā gada pārskata sagatavošanā

Iesniedzējs norāda, ka Gada pārskatu likuma 61.panta 1.punktā noteikts, ka Latvijas Republikā reģistrētai komercsabiedrībai un kooperatīvajai sabiedrībai, Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas ekonomisko interešu grupai, Eiropas kooperatīvajai sabiedrībai un Eiropas komercsabiedrībai, ja minētā persona ir koncerna mātes sabiedrība, ir pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu par katru pārskata gadu Grāmatvedības likuma izpratnē, ja šī mātes sabiedrība tieši vai netieši (ar vienas vai vairāku šā koncerna meitas sabiedrību līdzdalību) ir ieguvusi kontroli atbilstoši nosacījumam, ka tai ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums (vairāk par 50 procentiem balsstiesību), pamatojoties uz kapitāla līdzdalību attiecīgajā meitas sabiedrībā (neatkarīgi no šīs līdzdalības daļas lieluma).

Gada pārskatu likuma 70.pants paskaidro, ka Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 19.jūlija regulas (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu 5.pantu, koncerna mātes sabiedrība var sagatavot konsolidētos gada pārskatus saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

Gada pārskatu likuma 13. panta ceturtā daļa nosaka, ka šā panta piektajā daļā minētajos izņēmuma gadījumos sabiedrība var atkāpties no šajā likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem un noteikumiem, ja to piemērošana nesniedz patiesu un skaidru priekšstatu šā panta otrās daļas izpratnē. Katru šādu atkāpšanos paskaidro finanšu pārskata pielikumā, norādot minētās atkāpšanās iemeslu un ietekmi uz sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem. Finanšu pārskata pielikumā norāda arī konkrēto šā likuma normu, no kuras piemērošanas sabiedrība ir atkāpusies, un attiecīgo normatīvo aktu vai starptautisko grāmatvedības standartu prasību, kuru sabiedrība piemērojusi. Viens no 13.panta piektās daļas izņēmuma gadījumiem ir šāds: pamatotu iemeslu dēļ (piemēram, ja sabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, pati ir koncerna mātes sabiedrība un sagatavo konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar starptautisko grāmatvedības standartu prasībām vai ja sabiedrība ir tāda koncerna meitas sabiedrība, kuras mātes sabiedrības prasība ir posteņu atzīšanai, novērtēšanai, norādīšanai finanšu pārskatā un paskaidrojošas informācijas sniegšanai par šiem posteņiem izmantot starptautiskos grāmatvedības standartus) sabiedrība atzīst, novērtē, norāda finanšu pārskatā ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus, atliktā nodokļa saistības vai citus bilances aktīva vai pasīva posteņus un sniedz paskaidrojošu informāciju par šiem posteņiem saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

Iesniedzēja finanšu pārskats par pēdējo pārskata periodu no 01.07.2020. līdz 30.06.2021. un iepriekšējiem pārskata periodiem ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem “Par grāmatvedību”, “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu” un 2015.gada 22.decembrī pieņemtajiem Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi”. Iesniedzēja meitas sabiedrība X I SIA sagatavo finanšu pārskatus saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un piemēro SFPS Nr. 9., 16. un 15., kas apliecina noteiktu SFPS piemērošanu, lai atbilstu Mātes sabiedrības grāmatvedības uzskaites principiem. Mātes sabiedrība S Ltd sagatavo konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar Starptautisko finanšu pārskatu standartiem (turpmāk – “SFPS”) un tās akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū.

Iesniedzēja grāmatvedības politika paredz uzskaites veikšanu un finanšu pārskatu sagatavošanu saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu un piemērojot noteiktus SFPS, lai atbilstu Mātes sabiedrības noteiktajām grāmatvedības novērtēšanas un uzskaites principiem, kā arī Iesniedzējs plāno piemērot SFPS Nr.10 “Konsolidētie finanšu pārskati”, pamatojoties uz Gada pārskatu likuma 13. pantu.

2.2 Starptautiska finanšu pārskatu standarta Nr. 10 piemērošana, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu

SFPS Nr. 10 nosaka principus konsolidēto finanšu pārskatu sniegšanai un sagatavošanai, ja uzņēmums kontrolē vienu vai vairākus citus uzņēmumus, un sniedz skaidrojumu par izņēmumiem, kad nav jāsniedz konsolidētie finanšu pārskati, ja uzņēmums atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem (SFPS Nr. 10:4):

- a) tas ir pilnībā vai daļēji piederošs meitasuzņēmums citam uzņēmumam, un visi pārējie tā īpašnieki, tostarp tie, kuriem citādi nav tiesību balsot, ir informēti par to, ka mātesuzņēmums neiesniedz konsolidētos datus, un neiebilst pret to;
- b) tās parāda vai pašu kapitāla instrumenti netiek tirgoti publiskā tirgū (vietējā vai ārvalstu biržā vai ārpus biržas tirgū, tostarp vietējos un reģionālajos tirgos);
- c) tā nav iesniegusi un arī pašlaik neiesniedz savus finanšu pārskatus vērtspapīru komisijai vai citai regulatīvai organizācijai, lai publiskā tirgū emitētu jebkuras kategorijas instrumentus; un
- d) tā galvenais vai jebkurš starpposma mātesuzņēmums sagatavo finanšu pārskatus, kas ir pieejami publiskai lietošanai un atbilst SFPS, kuros meitasuzņēmumi ir konsolidēti vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar šo SFPS.

Iesniedzēja Mātes sabiedrība (S Ltd), kurai pieder 80% no Iesniedzēja daļām, sagatavo konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS. Mātes sabiedrības konsolidētajā pārskatā konsolidēto uzņēmumu sarakstā ir iekļauti Iesniedzēja, X I A Ltd un X I SIA finanšu dati. Iesniedzēja atlikušie īpašnieki, kuriem pieder 20% daļas, ir informēti par to, ka Iesniedzējs nesagatavo

konsolidētos finanšu pārskatus un neiebilst pret to. Iesniedzēja daļas netiek tirgotas publiskā tirgū un tas arī nav iesniedzis un neplāno emitēt jebkuras kategorijas instrumentus. Līdz ar to, visi augstāk minētie SFPS Nr. 10:4 nosacījumi ir izpildīti un Iesniedzējam ir tiesības nesagatavot konsolidēto finanšu pārskatu.

3. UZZIŅAS NEPIECIEŠAMĪBA

Uzziņa ir nepieciešama, lai Iesniedzējs varētu pareizi piemērot “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma” noteiktās normas attiecībā uz konsolidācijas finanšu pārskata sagatavošanu.

Šis uzziņas pieprasījums tiek iesniegts, jo Iesniedzējam ir nepieciešams saņemt uzziņu par konsolidētā finanšu pārskata nesniegšanu tieši konkrētajā tiesiskajā situācijā un faktiskajos apstākļos, kuros atrodas Iesniedzējs un kas aprakstīti šajā uzziņas pieprasījumā. Proti, Iesniedzējam ir nepieciešams uzzināt savas tiesības, kādas tās ir īstenojot uzziņas pieprasījumā aprakstītās darbības.

Šāds pieprasījuma mērķis atbilst Administratīvā procesa likuma 98.pantā noteiktajam, ka “privātpersonai *ir tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā*”. Iesniedzējs lūdz VID uz uzziņas pieprasījumu sniegt par Iesniedzēja tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā un faktiskajos apstākļos, tas ir, Iesniedzējam īstenojot tieši uzziņas pieprasījumā aprakstītās darbības.

4. LŪGUMS VID SNIEGT UZZIŅU

Iesniedzējs lūdz VID apstiprināt, ka tieši konkrētajā tiesiskajā situācijā un augstāk aprakstītajos faktiskajos apstākļos, kādos atrodas Iesniedzējs:

- 1) Iesniedzējs var piemērot Gada pārskatu likuma 13.pantu attiecībā uz konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu;
- 2) Iesniedzējs var nesagatavot konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS Nr. 10 4. daļā noteiktiem izņēmumu nosacījumiem.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Attiecībā uz iesniegumā uzdoto pirmo jautājumu paskaidrojam.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 8.panta otrajā daļā ir noteikts, ka gada pārskats kā vienots kopums sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma.

Atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrajai daļai finanšu pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējās sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam — arī par naudas plūsmu.

Savukārt Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka šā panta piektajā daļā minētajos izņēmuma gadījumos sabiedrība var atkāpties no šajā likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem un noteikumiem, ja

to piemērošana nesniedz patiesu un skaidru priekšstatu šā panta otrās daļas izpratnē. Katru šādu atkāpšanos paskaidro finanšu pārskata pielikumā, norādot minētās atkāpšanās iemeslu un ietekmi uz sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem. Finanšu pārskata pielikumā norāda arī konkrēto šā likuma normu, no kuras piemērošanas sabiedrība ir atkāpusies, un attiecīgo normatīvo aktu vai starptautisko grāmatvedības standartu prasību, kuru sabiedrība piemērojusi.

Atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta piektajai daļai šā panta ceturtajā daļā minētie izņēmuma gadījumi ir šādi:

- 1) sabiedrība vairs neatbilst šā likuma 14.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam un šā iemesla dēļ nevar piemērot šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punktā noteikto vispārīgo principu par finanšu pārskata posteņu novērtēšanu atbilstīgi iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai;
- 2) pamatotu iemeslu dēļ (piemēram, ja sabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, pati ir koncerna mātes sabiedrība un sagatavo konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar starptautisko grāmatvedības standartu prasībām vai ja sabiedrība ir tāda koncerna meitas sabiedrība, kuras mātes sabiedrības prasība ir posteņu atzīšanai, novērtēšanai, norādīšanai finanšu pārskatā un paskaidrojošas informācijas sniegšanai par šiem posteņiem izmantot starptautiskos grāmatvedības standartus) sabiedrība atzīst, novērtē, norāda finanšu pārskatā ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus, atliktā nodokļa saistības vai citus bilances aktīva vai pasīva posteņus un sniedz paskaidrojošu informāciju par šiem posteņiem saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

Ievērojot minēto, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.pantu piemēro, lai nodrošinātu, ka finanšu pārskats, kas ir viena no gada pārskata sastāvdaļām, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem. Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta piektās daļas 2.punktā minētais izņēmuma gadījums attiecas uz posteņu atzīšanu, novērtēšanu, norādīšanu finanšu pārskatā un paskaidrojošas informācijas sniegšanu finanšu pārskata pielikumā par šiem posteņiem izmantojot starptautiskos grāmatvedības standartus.

Tādējādi nevaram apstiprināt Iesniedzēja izpratni, ka Iesniedzējs konkrētajā tiesiskajā situācijā var piemērot Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.pantu attiecībā uz konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu.

Tomēr Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 70.pantā ir noteikts, ka pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 19.jūlija regulas (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu 5.pantu, koncerna mātes sabiedrība var sagatavot konsolidētos

gada pārskatus saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šajā pantā minētajā gadījumā koncerna mātes sabiedrība konsolidētā gada pārskata un konsolidētā finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai konsolidētajā finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šā likuma 3.panta piektās daļas 1., 2. un 3.punkta nosacījumus.

Tātad Iesniedzējs var sagatavot konsolidētos gada pārskatus saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 70.pantā noteiktajam.

Attiecībā uz iesniegumā uzdoto otro jautājumu paskaidrojam.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 61.pantā ir noteikts, ka Latvijas Republikā reģistrētai komercsabiedrībai un kooperatīvajai sabiedrībai, Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas ekonomisko interešu grupai, Eiropas kooperatīvajai sabiedrībai un Eiropas komercsabiedrībai, ja minētā persona ir koncerna mātes sabiedrība, ir pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu par katru pārskata gadu Grāmatvedības likuma izpratnē, ja šī mātes sabiedrība tieši vai netieši (ar vienas vai vairāku šā koncerna meitas sabiedrību līdzdalību) ir ieguvusi kontroli atbilstoši vismaz vienam no šajā pantā minētajiem nosacījumiem.

Gadījumus, kādos Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 61.pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, paredz šā likuma 64. – 67.pants.

Ievērojot minēto, neatkarīgi no atļaujas sagatavot konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu ir piemērojams saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma normām.

Tādējādi nevaram apstiprināt Iesniedzēja izpratni, ka Iesniedzējs konkrētajā tiesiskajā situācijā var nesagatavot konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar Starptautiskā finanšu pārskatu standarta Nr. 10 “Konsolidētie finanšu pārskati” 4. daļā noteiktiem izņēmumu nosacījumiem.

Iesniedzējs var būt atbrīvots no pienākuma sagatavot konsolidētos finanšu pārskatus Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 64. – 67.pantā paredzētajos gadījumos.

Sniedzot uzziņu, piemērotas šādas tiesību normas: Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 8.panta otrā daļa, 13.panta otrā, ceturtā un piektās daļas 2.punkts, 61.pants un 70.pants.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu

dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

I. Kārklīņa

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU